

VENCIDXS **LA MEMÒRIA
DEMOCRÀTICA
A LES AULES**

**RECURS PEDAGÒGIC
PER A ESO I BATXILLERAT**

DATECUENTA

Què?

Vencidxs és un projecte que acompanyarà els teus alumnes en un viatge per la memòria històrica recent del nostre país, a través del qual coneixeran les experiències de supervivents de la Segona República espanyola i la repressió franquista narrades en primera persona.

És un projecte especialment adequat per a assignatures transversals com Història o Sociologia, tant a l'ESO com a Batxillerat. Consulta'n la descripció detallada per conèixer totes les dades d'aquesta proposta.

Per què?

Vencidxs va néixer amb una clara vocació educativa, amb l'objectiu de recuperar la memòria de les víctimes del franquisme i que aquestes mateixes persones la transmetin als més joves.

Aquesta és la manera de traslladar els valors democràtics i d'educació per a la pau: la història de les desigualtats i les formes d'organització alternatives. Ara més que mai hem d'entendre el passat per enfrontar els problemes de futur.

Com?

Recomanem utilitzar el nostre material en dues sessions espaiades en, al menys, quinze dies.

- A la primera trobada podeu realitzar un recorregut cronològic dels fets ocorreguts durant la Segona República, la guerra civil espanyola i el franquisme, amb especial atenció als primers anys i al territori local del teu centre. Podeu parlar de com es fa una entrevista o investigació per tal d'encarregar-ne una.
- En una segona trobada, els alumnes exposaran les entrevistes que han fet o allò que han investigat.

En aquest enllaç trobaràs l' accés al nostre recurs pedagògic en català i castellà: www.vencidxs.com

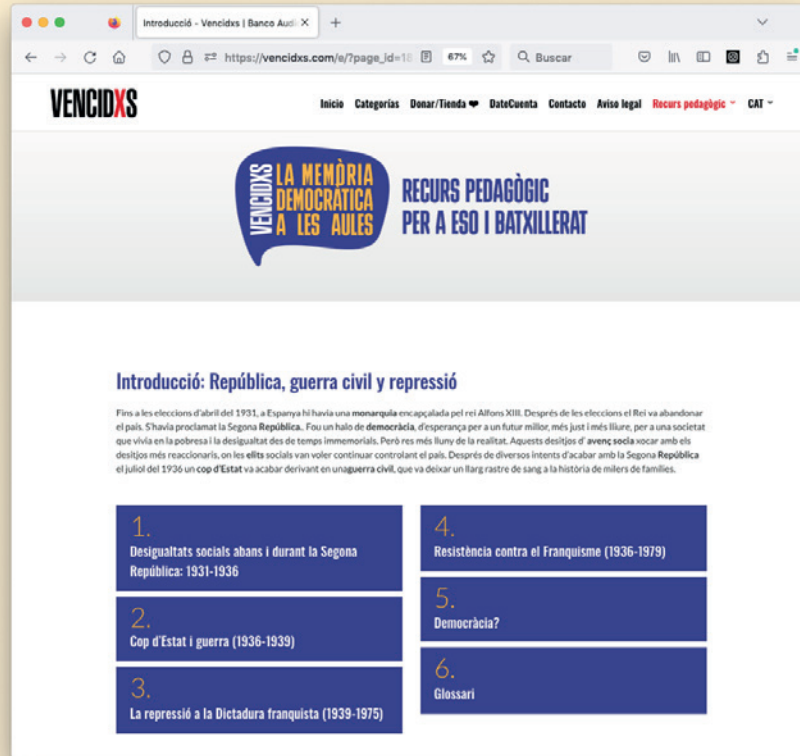
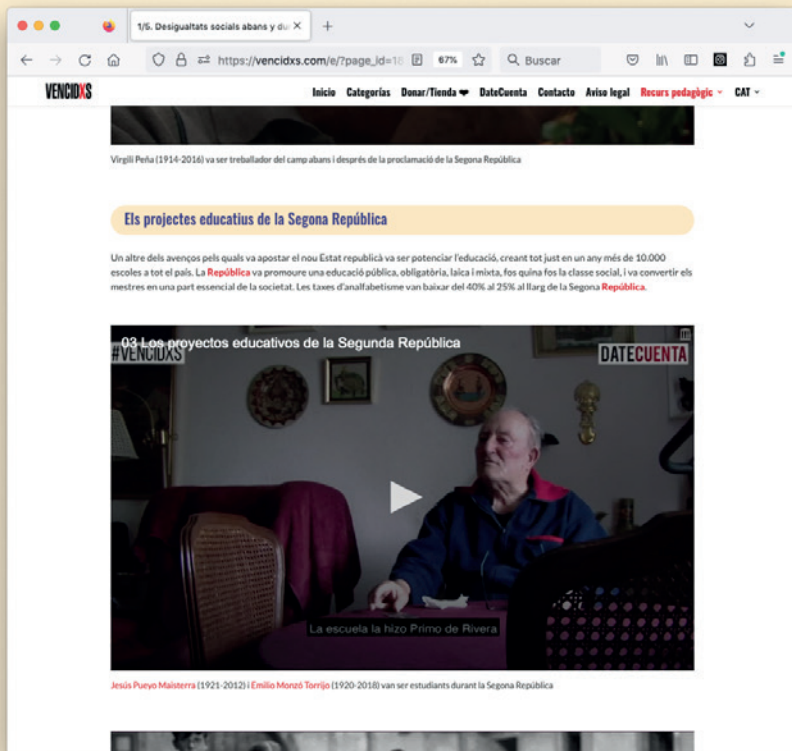
**Amb quines
assignatures
és compatible?:**

**Compatibilitat amb
assignatures d'ESO:**

- Geografia i història
- Cultura i valors ètics
- Filosofia

**Compatibilitat amb
assignatures de Batxillerat:**

- Història
- Ciències per al món contemporani
- Història del món contemporani
- Sociologia
- Psicologia
- Treball de recerca

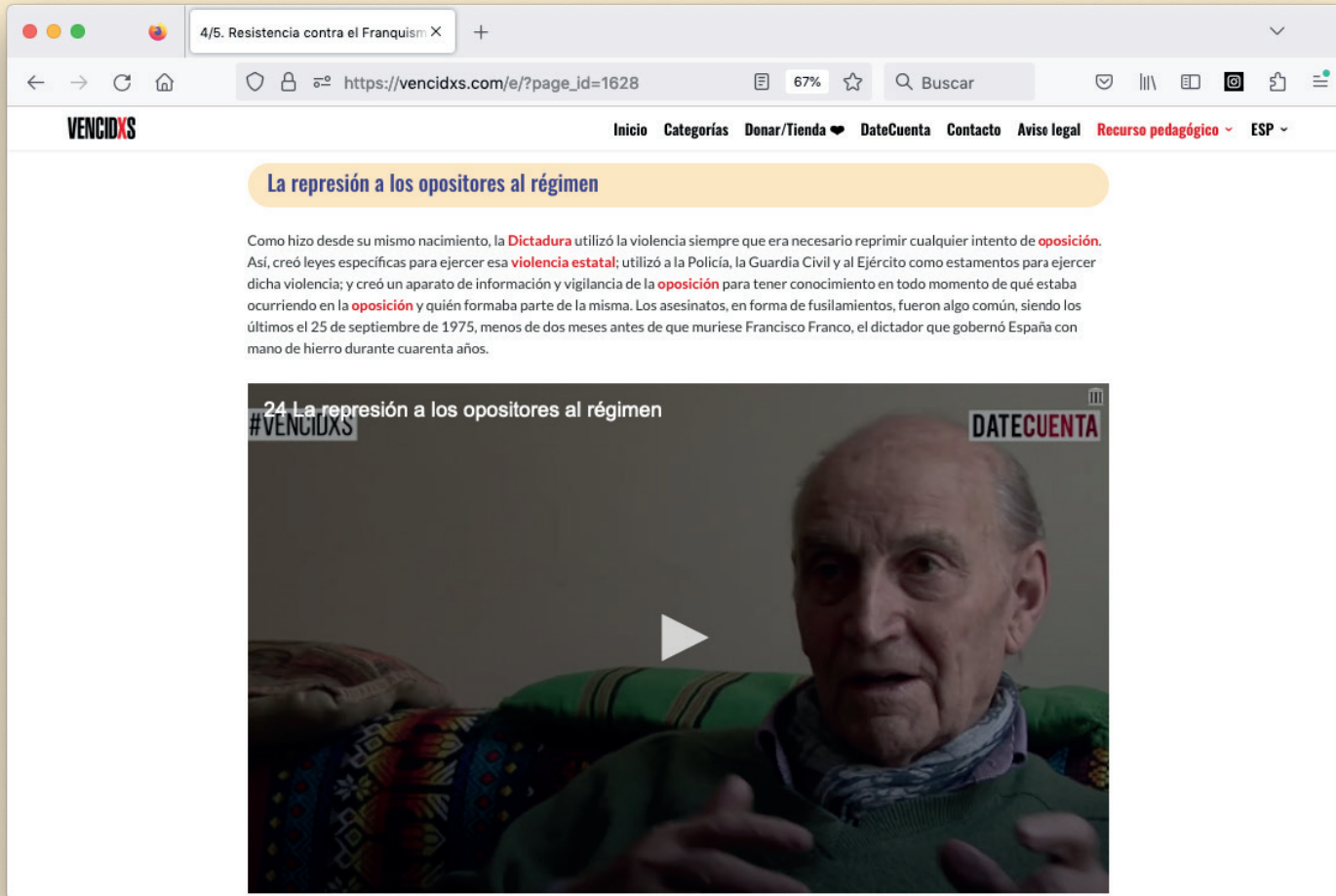
Vencidxs és un projecte que s'origina amb la investigació i la recopilació d'un centenar de memòries orals de supervivents directes de la Segona República espanyola i la repressió franquista, originaris de tot l'estat espanyol. El seu objectiu principal és l'educació a la història contemporània i als valors democràtics. L'equip docent podrà utilitzar les activitats educatives com a recurs essencial per a nombroses assignatures i competències.

Metodologia

- Material de treball: els docents tenen el **material específic** per treballar amb els alumnes al web **vencidxs.com**
- **Primera sessió:** El/la docent proposa un recorregut històric dels fets ocorreguts durant la Segona República, la guerra civil i el franquisme a Espanya, posant èmfasi en els primers anys i al territori local
 - a. Al final d'aquesta sessió, es demana a l'alumnat que realitzi una investigació pel seu compte amb la seva pròpia família o famílies properes, entrevistant alguna persona que pogués saber de fets de la seva història més recent (Transició, migracions, lluites socials i laborals, etc.)
 - b. Per als que provenen d'altres països, es pot proposar un intercanvi de coneixement entre els nadius locals i els nous, per conèixer experiències semblants si n'hi hagués (d'exilis, lluites desiguals, coneixements de les ideologies polítiques, etc.)
- **Segona sessió:** L'alumnat presenta els treballs que haurà preparat. Es tracta que exposin i analitzin els resultats i expliquin les dificultats de fer entrevistes i investigacions i relacionar-les amb el moment actual amb l'objectiu de fomentar la seva consciència crítica
- Finalment, i de manera opcional, l'equip docent pot enviar els treballs realitzats, per tal de **recopilar-los i publicar-los** a la web del projecte, i així donar reconeixement al treball realitzat

Temes que es treballaran

- **Desigualtats socials /estructura social:**
 - Les desigualtats socials abans de la II República
 - Ideologies polítiques i lluites socials durant la II República
 - La resistència antifranquista: solidaritat i guerrilla
- **Gènere:**
 - L'assoliment del vot femení. La dona durant la II República
 - El paper de la dona durant la guerra civil al front i a la resistència
 - La repressió a les dones, a les minories i a les identitats diverses
- **Conflicte bèl·lic:**
 - Conspiració conservadora contra la II República i cop d'estat franquista
 - Defensa popular de la II República
 - Episodis de la guerra civil
 - La repressió franquista: ajusticiaments, tortures i presons
- **Dinàmiques de grup** per conscienciar en l'educació per a la pau i resolució de conflictes
- **Memòria històrica i actualitat:**
 - Assoliments aconseguits per la II República i desigualtats, i la seua relació amb el present
 - La realitat de les fosses comunes
 - La Transició y la seva connexió amb el moment històric actual

4/5. Resistencia contra el Franquismo X

https://vencidxs.com/e/?page_id=1628 67% Buscar

VENCIDXS Inicio Categorías Donar/Tienda DateCuenta Contacto Aviso legal Recurso pedagógico ESP

La represión a los opositores al régimen

Como hizo desde su mismo nacimiento, la **Dictadura** utilizó la violencia siempre que era necesario reprimir cualquier intento de **oposición**. Así, creó leyes específicas para ejercer esa **violencia estatal**; utilizó a la Policía, la Guardia Civil y al Ejército como estamentos para ejercer dicha violencia; y creó un aparato de información y vigilancia de la **oposición** para tener conocimiento en todo momento de qué estaba ocurriendo en la **oposición** y quién formaba parte de la misma. Los asesinatos, en forma de fusilamientos, fueron algo común, siendo los últimos el 25 de septiembre de 1975, menos de dos meses antes de que muriese Francisco Franco, el dictador que gobernó España con mano de hierro durante cuarenta años.

24 La represión a los opositores al régimen #VENCIDXS DATECUENTA

The screenshot shows a video player with a play button in the center. The video title is '24 La represión a los opositores al régimen' and it includes the hashtag '#VENCIDXS' and the 'DATECUENTA' logo in the top right corner.

Aspectes tècnics

- Durada de les sessions: les sessions tenen una durada de 90 minuts lectius, a part del descans si n'hi hagués, encara que es pot adaptar a les necessitats del/la docent i del centre educatiu
- Necessitats: un ordinador, projector i altaveus o televisió
- Alumnat: per practicitat i foment de la participació, aquesta activitat és més efectiva si es realitza en grups del mateix curs i grup, però es pot adaptar per treballar amb diverses línies alhora, fins i tot amb alumnat procedent de diferents nivells

Objectius

- Donar suport al contingut curricular ja existent i aportar propostes educatives transversals
- Ensenyar de manera dinàmica i àgil la nostra història més recent a través de testimonis clau dels seus protagonistes anònims
- Aportar reconeixement a les víctimes del franquisme
- Conèixer el passat més recent per entendre el present i treballar-ne en la seva millora
- Educar en els valors democràtics i per a la pau
- Fomentar el pensament crític i l'anàlisi dels fets
- Fomentar el debat i la discussió democràtica sobre els fets i l'actualitat
- Ensenyar a investigar, fer preguntes i interpretar-les
- Ensenyar a analitzar i explicar la història
- Aproximar la memòria històrica a l'alumnat nouvingut al país

Competències ESO

- Analitzar els canvis i les continuïtats dels fets o fenòmens històrics per comprendre la causalitat històrica
- Aplicar els procediments de la investigació històrica a partir de la formulació de preguntes i l'anàlisi de fonts per interpretar el passat
- Interpretar que el present és producte del passat, per comprendre que el futur és fruit de les decisions i accions actuals
- Identificar i valorar la identitat individual i col·lectiva per comprendre la seva intervenció en la construcció de subjectes històrics
- Aplicar els procediments de l'anàlisi geogràfica a partir de la cerca i l'anàlisi de diverses fonts, per interpretar l'espai i prendre decisions
- Analitzar diferents models d'organització política, econòmica i territorial, i les desigualtats que generen, per valorar com afecten la vida de les persones, i fer propostes d'actuació
- Valorar el patrimoni cultural com a herència rebuda del passat, per defensar-ne la conservació i afavorir que les generacions futures s'ho apropiïn
- Formar-se un criteri propi sobre problemes socials rellevants per desenvolupar un pensament crític
- Participar activament i de manera compromesa en projectes per exercir drets, deures i responsabilitats propis d'una societat democràtica
- Actuar amb autonomia en la presa de decisions i ser responsable dels actes propis
- Assumir actituds ètiques derivades de la Declaració Universal dels Drets Humans
- Identificar els aspectes ètics de cada situació i donar respostes adequades i preferentment innovadores
- Mostrar actituds de respecte actiu envers les altres persones, cultures, opcions i creences
- Aplicar el diàleg i exercitar totes les habilitats que comporta, especialment per a la solució de conflictes interpersonals i per propiciar la cultura de la pau

Competències Batxillerat

- Identificar, analitzar i explicar, situant-los adequadament en el temps i en l'espai, els esdeveniments i processos històrics més significatius, tant a nivell d'Espanya en general com de Catalunya en particular al llarg del segle XIX i, sobretot, del segle XX, valorant-ne la significació en el procés històric i les seves repercussions en el present
- Referenciar, en el context de la història europea i del món, els principals processos històrics esdevinguts a Catalunya i a Espanya durant el segle XX, relacionant-los, quan calgui, amb les arrels més properes del segle XIX
- Valorar la història com a disciplina i l'anàlisi històric com un procés en reelaboració constant; i emprar el coneixement històric per argumentar les pròpies idees i revisar-les de manera crítica, tenint en compte nova informació i superant estereotips i prejudicis
- Realitzar activitats d'indagació i síntesi en què s'analitzi, contrasti i integri informació diversa; valorar el paper de les fonts i els diferents punts de vista dels historiadors; i comunicar el coneixement històric adquirit per mitjà de diversos suports i amb el rigor intel·lectual requerit
- Mantenir una actitud solidària davant dels conflictes de la societat actual, rebutjant les desigualtats i la intolerància i valorant la pau, els drets humans i la democràcia com a drets fonamentals de tots els éssers humans
- Cercar, seleccionar, interpretar i contrastar informació procedent de diverses fonts històriques i la proporcionada pels mitjans de comunicació i les tecnologies de la informació; tractar-les de manera convenient per establir hipòtesis de treball i elaborar explicacions històriques aplicant el vocabulari específic de la història contemporània amb precisió i rigor
- Realitzar activitats d'indagació i síntesi en què s'analitzi, contrasti i integri informació diversa; valorar el paper de les fonts i els diferents punts de vista dels historiadors; i comunicar el coneixement històric adquirit per mitjà de diversos suports i amb el rigor intel·lectual requerit
- Desenvolupar un pensament crític i creatiu, analitzant els problemes socials rellevants i proposant solucions i alternatives mitjançant el diàleg, l'empatia i la cooperació

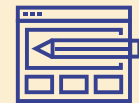
MÉS INFORMACIÓ SOBRE VENCIDXS

Des de l'any 2010 fins al 2012, l'associació de periodisme lliure DateCuenta va recopilar més de 150 hores d'enregistrament de testimonis orals de supervivents directes de la dictadura franquista. Van ser persones que van viure durant la Segona República i van patir represàlies per defensar la seva legalitat democràtica: milicianes i milicians, republicans a l'exèrcit franquista, gudaris, guerrillers i enllaços de la guerrilla antifranquista, fundadors dels sindicats actuals, membres de les col·lectivitats anarquistes, soldades que van participar en afusellaments, orfes i exiliats.

Vencidxs és un projecte transmedia que consta d'un documental d'hora i mitja de durada, que es va difondre en un centenar de presentacions i va obtenir premis a vuit festivals internacionals; un llibre realitzat gràcies al suport popular en dues edicions, i que recopila la totalitat dels testimonis; i un web d'accés gratuït, fet gràcies al suport del Ministerio de la Presidencia i l'Ajuntament de Barcelona, amb tots els testimonis digitalitzats, categoritzats i etiquetats per facilitar la cerca a especialistes de la història, la investigació i la docència.

Vencidxs va néixer amb una clara vocació educativa, no només per recuperar la memòria de les víctimes del franquisme i que aquestes mateixes persones, que van viure la història en primera persona, la expliquin a les persones més joves, sinó també per traslladar els valors democràtics i de educació per a la pau, la història de les desigualtats i les formes d'organització alternatives, que ens poden ajudar a entendre el passat i a enfrontar els problemes de futur.

CONTACTE

vencidxs.com

comunicacion@vencidxs.com

aitor@datecuenta.org

DATECUENTA